

2015-06-15

Yttrande 2015-06-15

Betänkande SOU 2015:15
Konkurrenskraftsutredningen – Attraktiv, innovativ
och hållbar strategi för en konkurrenskraftig
jordbruks och trädgårdsnäring

Sammanfattning av yttrandet

Det som lagligen får säljas måste lagligen få lov att produceras

Synpunkter på betänkandet

Utredaren menar att om Sveriges konkurrenskraft ska återställas måste EU:s minimilagstiftning vara den lagstiftning som även svenskt lantbruk har att följa. Utredaren menar att ska avvikelser från detta ske skall grunden för en sådan avvikelse vara vetenskapligt belagd.

Resonemanget att avvikelser kan ske om de är vetenskapligt belagda vänder undertecknad sig starkt emot av följande skäl: Sverige har en sällsam förmåga att vända saker till sin egen nackdel och därigenom skapa konkurrenskraftsnackdelar åt sig själv. Bakgrunden till konkurrenskraftsutredning är ett sådant exempel. Inget annat land har kommit på tanken att införa lagstiftning som försämrar konkurrenskraften gentemot andra länders produktion på samma marknad. Av denna anledning skall det inte gå att hänvisa till vetenskapliga studier då vetenskapliga studier går att tolka på olika sätt.

Sverige skall inom varje område tillämpa EU:s minimilagstiftning, varken mer eller mindre. Ändras EU lagstiftningen kopplat till vetenskap följer Sverige dessa ändringar, varken mer eller mindre.

Statens kostnader

Att stärka en näringsgrens konkurrenskraft handlar om att sänka kostnader per producerad enhet. Antingen genom sänkta kostnader eller ökad produktivitet med oförändrade kostnader. Det är nästan en normalsituation att när något av detta skall ske drabbas staten av ökade kostnader. När det gäller svenskt djurskydd gäller inte detta. Att anpassa svensk djurskyddslag till Europeisk kostar inte svenska staten någonting.

Däremot ökar skatteintäkterna påtagligt. Konsumentmomsen är densamma oavsett om kotletten är svensk eller tysk förutsatt samma butikspris. Medans skatteintäkterna kopplat till arbete helt uteblir för arbetstimmar kopplade till produktion utanför Sverige.

Sverige konsumerar cirka 4,2 miljoner grisar men producerar endast ca 2,5 miljoner av dessa. För att få perspektiv på hur liten svensk produktion är gör vi en jämförelse med Holland. I Sverige produceras ca 75 kilo griskött per ha åkermark, i Holland är motsvarande siffra ca 1 200 kg per ha. Detta trots att de produktions förutsättningar sett till klimat, vatten, åkermark mm är oerhört mycket bättre i Sverige. Exemplet tydliggör hur exceptionellt illa svensk grisproduktion har behandlats genom åren. Hade hela världen behandlat sitt lantbruk så som i Sverige hade 3,5 miljarder människor varit i svält istället för 0,84 miljarder. Det är pinsamt att Sverige med sina förutsättningar driver på svälten istället för omvänt.

Med Sveriges Grisföretagares utredning – Rätt pris på svensk gris – som grund skulle en ökning av svensk grisproduktion upp till vad som konsumeras inom landet generera ca 6 400 arbetstillfällen vilket betyder 0,6 miljarder i skatteintäkter och minst lika mycket i konsumtionsmoms. Till det 1 miljard lägre kostnad för dessa 6 400 arbetslösa, samt förbättra handelsbalansen med 3,4 miljarder SEK.

Antibiotikaresistens

Ofta framstår det i debatten som att problemen med antibiotikaresistens är ofantliga utanför Sveriges gränser. Det framställs nästan som att det räcker att komma till Danmark så ligger folk döda på trottoarerna i sjukdomar kopplade till antibiotikaresistens. Så är det inte. Världen över har hälsoläget aldrig varit bättre, vi har aldrig varit friskare, aldrig levt så länge som nu, aldrig rest så mycket som nu och antalet svältande på jorden minskar stadigt. Det går åt rätt håll.

Detta har sin grund i två saker, utbildning och det moderna sättet att producera mat. Men fler friska människor behöver mer mat. Lösningen är under inga omständigheter att minska matproduktionen. Lösningen är att producera mer och bättre mat.

Att anpassa svensk djurskyddslag till omvärlden innebär inte mer antibiotikaresistens, tvärtom. Nu importerar vi resistenta bakterier på olika sätt, via mat kan vara ett sätt. Ökas produktionen minskar importen även av resistenta bakterier. Vi tar en ytterlighet som exempel: Om resistenta bakterier kommer till Sverige via importerad mat måste det innebära att ett land som Sverige importerar fler resistenta bakterier är något annat land inom EU. Omvänt måste det rimligen betyda att om förekomsten av resistenta bakterier i svensk livsmedelsproduktion är noll betyder det att Sverige är det land i Europa som ska lägga alla tillgängliga resurser på att öka livsmedelsproduktionen. Skulle Sverige producera livsmedel tillräckligt för att mätta Europas 550 miljoner invånare skulle ingen Europé drabbas av resistenta bakterier, inte via maten i vart fall.

Angående antibiotika:

Danmarks produktion av griskött är i förhållande till Cypern 7 gånger så intensiv (produktionen är ca 35 gånger större på en yta som endast är 5 gånger större). Trots detta används ca 12 gånger så mycket antibiotika per producerat kg griskött på Cypern som i

Danmark. Detta beror enligt expertis på SVA av tradition, man är helt enkelt rädd för att grisarna ska bli sjuka om man inte flock behandlar med antibiotika. I Sverige har det sedan 1986 varit förbjudet att använda antibiotika som tillväxtfrämjare vilket har tvingat fram ett smittskyddstänk i besättningarna, bland annat "allt in – allt ut" och andra sätt att bryta smittspridning mellan grupper av djur.

Enligt SVA är det troligt att Danmark hade haft en avsevärt lägre förbrukning av antibiotika om man hade haft detta sätt att tänka redan från 70-talet, när ökningen av produktionen skedde, och inte som idag när man är tvingad att lappa på ett uppbyggt system med inbyggda brister.

Man kan alltså inte konkludera att ett skifte i produktionsmetod till EU standard per automatik kommer att utlösa en ökning av antibiotika förbrukningen eftersom smittskyddsrutiner utan problem kan och skall kombineras med respektive produktionsmetod oavsett vilken som väljs.

Slutord

Det som lagligen får säljas måste lagligen få lov att produceras.

Bilaga: Sveriges Grisföretagares utredning – Rätt pris på Svensk gris – den utredningen visar på ett enkelt sätt grisproduktionens påverkan på samhällsekonomin.

Slutligen: Sätt inget likhetstecken mellan att anpassa svensk djurskyddslag till omvärldens och att det med automatik skulle betyda ökad antibiotikaresistens. Det är tvärtom, ökad produktion av livsmedel fria från antibiotikaresistens minskar problemen, inte ökar dem.

Avslut

Det efterfrågas i remissvar hur innehållet i betänkandet förhåller sig till den kommande livsmedelsstrategin. Frågan är lite svår att svara på då livsmedelsstrategin ännu inte finns. Vad som är helt klart är att om inget görs fortsätter svensk livsmedelsproduktion att minska, och det lär väl inte vara meningen livsmedelsstrategin. Så frågan är väl snarare: vad ska vi med en livsmedels strategi till om vi anpassar svenska produktions kostnader till omvärldens? Svenska lantbrukare är inte på något sätt obegåvade, de kommer att öka produktionen när förutsättningarna förbättras.

Så spara på tiden, hoppa över livsmedelsstrategin och inför betänkandets förslag förutom att avvikelser kan finnas gentemot EU om det är vetenskapligt befogat. Det slutar bara med att en hel radda är "vetenskapligt befogat" och så är vi tillbaka på samma ruta som idag.

Innebörden i detta yttrande sammanfattas i en mening: Det som lagligen får säljas måste lagligen få lov att produceras.

Remissgivare

Boarps Gård AB är ett lantbruksföretag med tyngdpunkt på grisuppfödning. Bolaget är även verksamt inom livsmedel i form av försäljning av framförallt charkprodukter till detaljhandeln. Vidare är bolaget aktivt i varierande grad inom en rad andra områden, såsom spannmål, potatis, ett flertal specialodlingar, mjölk och kött produktion mm.

En betydande del av åkermarken bedrevs under ett kvarts sekel ekologiskt. Den ekologiska odlingen upphörde i början av 20 hundratalet då det bar emot att ta drygt halva skördar samtidigt som människor med svagare köpkraft inte kan äta sig mätta.

Under uppstart är utegrisuppfödning. Svensk produktion måste diversifiera sig för att nå framgång. Det är omöjligt att nå framgång med i stort sett endast en produkt att erbjuda marknaden. Det är inte tidsenligt. Den som efterfrågar kvalitetsaspekten lågt pris måste kunna tillgodoses såväl som den som efterfrågar andra kvaliteter.

Boarps Gård AB är enligt UC Affärsfaktas branschrapport, Lantbruk 2014 det 5e största lantbruksföretaget i Sverige sett till omsättning. Företagets absoluta tyngdpunkt ligger på grisar.

Boarps Gård AB

Per Karlsson/vd